

καὶ τῆς Ὀδυσσεύς, ἐνῷ ταῦτοχρόνως βοηθοῦσιν ἡμᾶς ὅπως ἐξηγήσωμεν ἄνευ θαύματος τὴν πρῶτην αὐτῶν γένεσιν. Ὑπὸ ταύτην τὴν ἐποψιν, ἡ σπουδὴ τῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον παρημελημένων ἢ παρεγνωρισμένων μνημείων ξένης ποιήσεως συντελεῖ πλεονέκτερον εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς κριτικῆς, τῆς ἀφορώσης τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν, παρ' ὅσον ἤθελεν ἴσως συντελέσει ἡ ἀνεύρεσις μιᾶς ἐκ τῶν χρόνων τοῦ Πεισιστράτου ἢ τοῦ Περικλέους ἐποποιίας. Καὶ ὁ λόγος τούτου εἶναι ὅτι τοῦ λοιποῦ ὅλα τὰ διάφορα μέρη τῆς ἱστορίας ὑπάρχουσιν ἀλληλένδετα καὶ ἀλληλέγγυα, ὅλα τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος τὰ προϊόντα ἀδελφά, εἰς οἵανδ' ἴσως καὶ ἂν προάγωνται γλῶσσαν. Ἄν δὲ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ῥώμη ἀπώλεσαν τὸ προνόμιον νὰ ἔλκωσιν αὐταὶ μόναι τὴν προσοχὴν ἡμῶν, διασφύζουσιν ὅμως ἄλλα, ἀΐδια καὶ ἀναφαίρετα, διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς μεγαλοφυΐας των, διὰ τὰς στενὰς σχέσεις, τὰς ὁποίας τὸ συγγενὲς καὶ ἡ παίδευσις διατηροῦσιν ἀναμέσον τῶν δύο ἐκείνων μεγάλων λαῶν καὶ τῶν λαῶν τῶν ἐπιτετραμμένων παρὰ τῆς θεῆας Προνοίας νὰ ποδηγετῶσι τὴν σήμερον τοῦ πολιτισμοῦ τὴν πρόδον.

ΕΡΥΘΡΟΣ ΝΑΝΟΣ.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΡΩΣΣΙΚΟΝ. (1)

Ὁ κόμης, ὑποταχθεὶς, δὲν ἔσκωπτε πλέον οὔτε ἡπεῖλει· ὡς εἰς πάσας τὰς θηριώδεις καὶ χαμερπεῖς φύσεις, ἡ μόνη ἐμφάνισις δυστυχίας τῷ ἐπρόξενει τρόπον.

Ἡ Ἀλεξάνδρα ἐπανελάθεν.

— Ἐνθυμεῖσαι τὴν νύκτα καθ' ἣν ἐτελεύτησεν ἡ μήτηρ μας; Ἀφοῦ ἐκοινωνήσε παρὰ τοῦ σεβασμίου ἐκκλησιαστικοῦ τοῦ σήμερον ἀρχηγοῦ τοῦ κλήρου τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἠθέλησε νὰ συνδιαλεχθῇ καὶ μετ' ἐμοῦ.

Ἀνάμνησις ταχεῖα καὶ κεραυνοβόλος διῆλθε τὸ πνεῦμα τοῦ μπογιάρου. Ἀνεμνήσθη ὅτι, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα, ἡ μήτηρ του τὸν προσεκάλεσεν ἐπίσης καὶ παραγγέλουσα εἰς αὐτὸν νὰ ἀγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἀδελφῆς του καὶ νὰ καθιστᾷ αὐτὴν εὐτυχῇ, εἶχε προσθέσει.

— Πρόσεξε τέκνον μου, μὴ παραβιάσῃς τὴν ἐσχάτην θέλησίν μου, διότι θὰ ἐξακτάται ἀπὸ

τὴν ἀδελφὴν σου νὰ σὲ κάμῃ νὰ πληρώσῃς πολὺ ἀκριβὰ πᾶν ἐγκλημὰ σου κατὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς φιλανθρωπίας.

Ὁ λόγος οὗτος, λησμονηθεὶς ἅμα σχεδὸν ἐλέχθη, ἐνεφανίζετο αἶφνης λάμπων καὶ ἀδυσώπητος, μνημονευθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρας.

Αὕτη ἐξηκολούθησεν.

Ἀφοῦ μὲ ἔκαμε νὰ ὀρκισθῶ ἐπὶ τοῦ ἐσταυρωμένου νὰ μὴ μεταχειρισθῶ τὴν ἀποκάλυψιν εἰμὴ εἰς ὑπερτάτην στιγμὴν, προσέθεσε « Ἐλαβε χώραν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μου πράξις δι' ἣν αἰτιῶμαι ἑμαυτὴν, καὶ δι' ἣν δὲν ἔπαυσα αἰτούσα συγγνώμην παρὰ τοῦ Ἰψίστου, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχω τὸ θάρρος νὰ τὴν ἐπανορθώσω. Ὅτε ὁ ἀδελφός σου Μιχαήλ ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἤμεθα ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἐπαυλιν ταύτην, καὶ οἱ πόνοι μὲ κατέλαβον τοσοῦτον αἰφνιδίως ὥστε, μὴ ἔχοντες καιρὸν νὰ καλέσωσι τὸν ἱατρὸν ἐκ τῆς πόλεως, κατέφυγον εἰς τὴν μαίαν τοῦ χωρίου, εἰς τὴν Ἄνναν Ἰβανόβα. Εὐτύχημα ἦτο τοῦτο δυστύχημα; Μόνος ὁ Θεὸς δύναται ν' ἀποφανθῇ. . . . Ἀλλ' ἡ ἐχεμύθεια τῆς γυναικὸς αὐτῆς μᾶς ἐχρησίμευσε νὰ κρύψωμεν βλῆθριον μυστήριον. Ἐγέννησε δύο διδύμα· τὸ ἐν καλῶς ἐσχηματισμένον, ῥωμαλέον· τὸ ἄλλο ἐμπαθές, ῥαχιτικόν, τερατώδες. . . . αὐτὸ ἦτον ὁ πρωτότοκος. . . . Ὁ πατήρ σας ἀπληπισμένος εἰς τὴν ιδεάν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν περιουσίαν του εἰς τὸ ἄμορφον αὐτὸ ὄν, δὲν ἐδίστασε ποσῶς, ἀλλ' ἀπέκρυψε τὴν γέννησίν του, εἰπὼν ὅτι εἶναι δυστυχὲς ὃν συλλεχθὲν ἔνεκεν οἴκου, καὶ δὲν ὡμολόγησεν ὡς υἱὸν εἰμὴ τὸ νεώτερον. . . »

Ἡ Ἀλεξάνδρα διέκοψε πρὸς στιγμὴν τὴν διήγησίν της· ὁ κόμης καταβληθεὶς, ἐφαίνετο ἐκμηδενισθεὶς.

— Μ' ἐννόησας; ἠρώτησεν αὐτήν.

Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, οἱ ὀφθαλμοὶ του αἵμα-τοδοχαρεῖς ἤστραψαν ὑπὸ ἀπαισίας λάμπσεως.

— Δικτεῖνεσαι, εἶπεν, ὅτι ὁ Ἰουροδιότης εἶναι ὁ ἀληθὴς κύριος τῶν κτημάτων τούτων.

— Κᾶτι τι περισσώτερον, ἔχω τὰς ἀποδείξεις. Ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς ἐδρας του.

— Τὰς ἀποδείξεις!

— Ἦθελον νὰ σὲ κατασυντρίψω ἵνα τιμωρήσω τὰς πρὸς με ἀδικίας σου, τὰς πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς ὁμότητας καὶ βιαιοπραγίας σου· μολοντοῦτο ἀπὸδος τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν Σέργιον Κωώβσκιην, καὶ καταστρέψω τὰ ἔγγραφα αὐτὰ τὰ ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τῆς μητρὸς μας, καὶ τηρῶ αἰωνίαν σιω-

πὴν ἐφ' ὧν αὐτῶν ὡς καὶ ἐπὶ τῆς τρελλῆς συνωμοσίας σου.

Ἐσκέφθη ὀλίγον

— Καλῶς ὡς πρὸς τὴν σιωπὴν σου· ἀλλὰ τίς μ' ἐγγυᾶται περὶ τῆς σιωπῆς τῆς Ἄννας καὶ τοῦ Ἰουροδιόβη; . . .

— Ἡ Ἄννα ἐσιώπησε μέχρι τῆς σήμερον . . . ὡς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου . . . διότι εἶναι ὁ ἀδελφός σου καὶ ὁ ἰδικός μου! . . . Φεῦ! θὰ διεκδικῇ ματαίως τὰ δικαιώματά του, τίς θὰ δώσῃ πίστιν εἰς τὰ παράπονά του; . . .

— Καὶ θὰ μοὶ παραδώσῃς τὰ ἐγγράφα αὐτά; . .

— Ἄμα ὁ νέος οὗτος θὰ ᾔναι ἐλεύθερος.

— Ποῦ εἶναι;

— Ὁ ἀπεσταλμένος ὅστις μὲ τὰ φέρει εἶναι τώρα καθ' ὁδόν.

Μετὰ νέαν παῦσιν, ὁ μπογιάρος ἐσήμανε τὸν κώδωνα.

— Νὰ μοὶ φέρουν, εἶπε πρὸς τὸν ὑπρέτην, τὸ κλειδίον τῆς φυλακῆς τοῦ Καώβσκη. Μετὰ πέντε λεπτά τῆς ὥρας, ἡ διαταγὴ εἶχεν ἐκτελεσθῇ. Λαμβάνων τὴν κλεῖδα καὶ δίδων αὐτὴν εἰς τὴν ἀδελφὴν του,

— Σκέφθητι νὰ τηρήσῃς τὸν ὅρκον σου, εἶπε.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τὸ πυκνὸν παραπέτασμα τὸ ὁποῖον ἐπιπτεν ἐνώπιον τῆς θύρας ἐταράχθη σφοδρῶς, ἀλλὰ τὸ σκότος ἀπέκρυψε τὴν παραχρὴν ταύτην.

Ἡ Ἀλεξάνδρα, μὲ τὴν κλεῖδα τῆς ἐλευθερώσεως εἰς τὴν χεῖρα, δὲν παρετήρησεν ἐξερχομένη σωρὸν ἄμορφον συνεσταλμένον εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ θυρίου παραπετάσματος.

Ἔδραμεν εἰς τὰ δώματά της, συνήθροισεν ὅσα εὔρε πολύτιμα πράγματά της, ἔθεσεν ἐντὸς βάλαντιου ὅσον χρυσὸν εἶχεν, ἔλαβε μηλωτὸν ἐπενδύτην, διέταξεν ἕνα ὑπρέτην νὰ κρατῇ ἑτοιμόν τὸν εὐνοούμενον ἵππον της σεσαγμένον κάτω τῆς προθυραίου κλίμακος, καὶ κατέβη εἰς τὰς ὑπογείους στοὰς τῆς ἐπαύλως.

Ἡ ἀγαθοεργία ἔχει πτέρυγας· ἄλλο αἶσθημα ἐπίσης ἀγνὸν ἤνουντο, ἴσως ἐν ἀγνοίᾳ της, μετὰ τούτου εἰς τὴν ψυχὴν τῆς εὐγενούς κόρης.

Ἐστάθη μόνον ἐνώπιον τῆς θύρας τοῦ φυλακισμένου, καὶ κατὰ πρώτην τότε φορὰν συνέλεξε τὰς ἰδέας της, εἰς δύνανταί τις νὰ μεταχειρισθῇ τὴν φράσιν ταύτην εἰς στάσιν δευτερολέπτων τινων. Παράδοξος μεταμόρφωσις ἔλαβε χώραν εἰς αὐτήν. Ὅστις ᾔθελε τὴν ἰδεῖ πρὸ ὀλίγου, ὑπερήφανον καὶ ἀπειλητικὴν, ἐπιβάλλουσαν τὰς θελή-

σεις της εἰς τὸν τρομερὸν μπογιάρον, δὲν ᾔθελε τὴν ἀναγνωρίσει τώρα δειλὴν καὶ συγκεκνημένην εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ἐπανίδῃ τὸν δυστυχῆ εἰλωτα, καταδεδικασμένον διότι ἐξετέλεσε τὰς θελήσεις της.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι καὶ αὐτὴ, ὡς εἰλικρινὴς σύμμαχος, παρέδιδε, χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πράξεώς της, τὰ ὅπλα ἅτινα εἶχε, καὶ ἔμενεν οὕτως ἐκτεθειμένη, μόνη, ἄνευ τινὸς ὑπερασπιστοῦ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐνὸς ἀνθρώπου ὅστις δὲν ᾔθελε ποτὲ συγχωρήσει εἰς αὐτὴν τὴν νίκην ἣν εἶχε κερδίσει. Ἀλλὰ δὲν ἦτον ὁ ὑπολογισμὸς αὐτὸς ὅστις προῤῥέει τοὺς ταχεῖς παλμούς τοῦ στήθους της καὶ τὴν παραχρὴν τῶν αἰσθησέων της.

Ὁ κατάδικος δὲν ἐκινήθη ποσῶς εἰς τὸν κρότον τοῦ τρίζοντος σύρτου. Ἐσκέπετο ἴσως εἰς ἕνα ἄγγελον, ἀλλὰ δὲν ἐπερίμενε τὴν ἐπίσκεψιν εἰμῇ τῶν δεσμοφυλάκων του.

Τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸν τοῖχον, κείμενος ἐπὶ τῆς κλίνης, δὲν ἔλαβε τὴν περιέργειαν οὔτε κἂν νὰ παρατηρήσῃ.

Ἡ Ἀλεξάνδρα ἐστάθη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου

— Σέργιε Καώβσκη! εἶπε χαμηλοφώνως:

Εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἐφριχίασεν, ἀνεπήδησεν, ἔκαμε βήματα τινὰ, ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας, εἶτα, παρελκόμενος ὑπὸ τῆς ἐκστάσεως τῆς πορείας του, ἔμεινε προσηλωμένος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Ὑμεῖς ἀνέκραξεν εἰς τὸ ἑπακρον τῆς συγκινήσεως· ὑμεῖς, Ἀλεξάνδρα Βεστουγιέβα! . . .

Καὶ στηρίζων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας ὅπως καταστείλῃ τοὺς παλμούς, ἠσθάνθη ὅτι αἱ ἐκφράσεις ἔλειπον πρὸς δήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης του, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τῇ ἀποτεινῇ εἰμὴ βλέμμα λατρείας.

— Ἐπίστευσε λοιπὸν ὅτι σ' ἐγκατέλιπον;

— Ἐπίστευα ὅτι δὲν θὰ σὰς ἐβλεπα ἐδῶ κάτω, καὶ τοῦτο ἦτον ὅλη μου ἡ λύπη.

— Θὰ ἀπέθνησκας δι' ἐμέ;

— Δὲν τὸ εἶχον ὑποσχεθῇ· δὲν μὲ ἀπεκαλέαστε φίλον σας . . .

— Εὐγενῆς καρδίᾳ! . . . οὐδὲ ἐν παράπονῳ οὐδὲ μία ἐπίπληξις!

Ἐπλησίασεν αὐτὸν καὶ ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸν μανδύαν ὃν ἔφερε.

— Θὰ ἀναχωρήσῃς, θὰ φύγῃς τὸν τόπον τοῦτον, τὴν κατηραμένην αὐτὴν χώραν . . .

— Ν' ἀπομακρυνθῶ! . . . νὰ ζήσω; . . . εἶπε μελαγχολικῶς· ἤλπιζον ν' ἀποθάνω.

— Ν' ἀποθάνῃς! . . . ἐπανελάθεν ἡ νέα κόρη,

πάντοτε αὐτὴ ἡ λέξις! οὐδὲν λοιπὸν σὲ συνδέει με τὴν ὑπαρξίν· . . .

— Ναί, μὲ συνδέει ἡ δυστυχία!

— Τότε, εἶπε μᾶλλον χαμηλοφώνως, θλίβουσα μετὰ ζέσεως τὰς χεῖράς του, θέλω . . . θέλω νὰ σὲ συνδέῃ ὁ ἔρωσ!

— Θεέ μου! . . . ἀνέκραξε παράφορῶς· τί ἐπρόφερατε!

— Ναί, προγγεγραμμένε, ἐξόριστε, δούλε, ἀτάδικε, Σέργιος Κιρκασίη, σὲ ἀγάπῃ! σὲ ἀγαπῶ διότι εἶσαι τίμιος, διότι εἶσαι γενναῖος, διότι εἶσαι ἀνδρεῖος! . . . διότι ἀποστρέφωμαι τοὺς δημίους σου!

— ὦ! τώρα, ἔλεγε γονυπετὴς ἐνώπιόν της καὶ κατασπάζόμενος τὰς χεῖράς της, φεύγω, φεύγω εὐδαίμων, διότι εὐρον τὸ μέρος μου ἐν τῷ παραδείσῳ· διότι εὐρον χαρὰν ἥτις θὰ μὲ παρακολουθεῖ πάντοτε, καὶ ἢν οὐδεὶς θὰ δυνήθῃ νὰ μοὶ ἀφαιρέσῃ. Ἐκυψε πρὸς αὐτὸν καὶ ἔθηκε τὰ ἄγνὰ χεῖλη της ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Ὑπαγε, φίλε! καὶ θέλωμεν ἐπαινίδει ἀλλήλους, ἔχω τὴν ἐλπίδα!

Δὲν ἔλεγεν ἐὰν εἰς αὐτὴν τὴν ζῶν ἢ εἰς ἄλλην, ἀλλ' ἐσκέπτετο μᾶλλον εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Μετ' ὀλίγον ἐπὶ τῇ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἀπεμκρύνετο διὰ μανιώδους καλπάσματος τῆς ἐπαύλεως αὐτῆς, μάρτυρος τῶν φοικιτοτέρων ἀγωνιῶν καὶ τῆς υπερτάτης εὐτυχίας, ἃς εἶχε ποτὲ αἰσθανθῇ.

Διήλθε τὰς πεδιάδας, τὰ χωρία, μόλις σταματῶν ὥρας τινὰς ἵν' ἀναπαυθῇ ὁ ἵππος του. Ἡ πληγὴ του λίαν ἐλαφρά, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιβρῆν ἐπὶ σιδηροῦ ὀργανισμοῦ, ὡς ὁ ἰδιόκός του.

Ἐτπευδε νὰ φθάσῃ εἰς νέαν πατρίδα, ὅπου ἤθελε δυνθῇ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ θάρρος του καὶ νὰ γείνη ἄξιος τοῦ τίτλου τοῦ ἀνθρώπου, ὃν τῷ ἀπηνεῖτο τὸ πάτριον ἔδαφος. Ἐν βραχυτέρῳ ἐβδόμαδος διαστήματι εἶχε φθάσει εἰς Κουβάν καὶ εἰς τὰ ὅρια τῆς Κιρκασίας· ἐνδεδυμένος τὸ φόρεμα τῶν ὀρειῶν, ἔχων, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τῆς εὐεργετιδὸς του, ἱματισμὸν ὅμοιον μετὰ τὸν ἰδικόν των, ἐζήτησε νὰ τὸν ὀδηγήσωσιν ἐνώπιον τοῦ ἀρχηγοῦ των καὶ προσέφερε τὰς ἐκδουλεύσεις του.

Ὁ ἀγὼν ἦτο τότε πεισματώδης μεταξὺ τῶν Κιρκασίων καὶ τῶν ἐκ Κοζάκων ταγμάτων, τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν φύλαξιν τῶν ὀρίων καὶ τὴν ἐκδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ πέραν τοῦ Καυκάσου.

Ἐπίκουρος τολμηρὸς καὶ γινώσκων τὰ ῥωσικὰ ἔθιμα ἦτο πάντοτε εὐπρόσδεκτος παρ' αὐτοῖς.

ΣΤ.

Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Τσάρου.

Πρέπει νὰ ἐπανελθῶμεν εἰς Παλβγρῶτ, ὅπου ἀφήσαμεν τὰ ἄλλα πρόσωπα ἑρμαιοῦ τοσοῦτων συμβεβηκότων καὶ παντοειδῶν συγκινήσεων.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ μπογιάρου εἶχε μείνει ἐπὶ τῆς προθυραίας κλίμακος τῆς ἐπαύλεως, λήσμων τοῦ ψύχους, ἀκολουθεῖσα μὲ ἀνῆσυχον οὐς τὰς τελευταίας ἡχοὺς τοῦ καλπάσματος, ὅπερ ἀπεμάκρυνε τὸν ἑραστήν της ἐπὶ τῆς σκληρυνθείσης χιῶνος τῶν στεππῶν. Ἦτο τὸ ζῆμισυ τοῦ ἑαυτοῦ της ὅπερ ἀπεμακρύνετο, τὸ δὲ μένον αὐτῆς τῆς θελητικῆς γυναικὸς τῆς ποθουμένης ὑπὸ τῶν εὐγενεστέρων κυρίων, δὲν ἠσθάνετο πλέον οὐδεμίαν φυσικὴν συναίσθησιν, διότι ἡ ψυχὴ ἀπέδρα κατόπιν τοῦ ἐλευθερωθέντος δεσμώτου.

Μακρὰν τοῦ νὰ ὑποκούρῃ τὸ αἶσθημα τοῦτο, ἐνθρύνετο καὶ νύχαριστετο εἰς τοῦτο, διότι ἦτο πάθος ὀρμητικὸν, ἀκατάσχετον, σχεδὸν παράφορον, καὶ οὐτινος οὐδὲν ἤρχετο ν' ἀναστείλῃ τὰς ὀρμὰς, διότι οὐδεμίαν κίνησιν δὲν ἠλλοίου ὅτι ἀγνὸν καὶ αὔλον περιέκλειεν ἡ ἀγγελικὴ αὐτῆς ψυχὴ.

Δὲν διενοεῖτο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν ἐκείνην ἐξ ἧς τὸν εἶδεν ἐξαφανιζόμενον εἰς τὴν ἀχλὺν τοῦ ὀρίζοντος, ὅτε σύριγμα γνωστὸν ἀνεκάλεσε τὴν ἀποπλανηθεῖσαν προσοχὴν της. Κατεβίβασε τὰ βλέμματά της καὶ διέκρινεν ἐν τῇ σκιᾷ τὸν Ἰουροδιόβην ὅστις ἐμόρφαζε καὶ ἐθέρμαινε διὰ τῆς ἀναπνοῆς τοὺς παγωθέντας δακτύλους του.

— Τὰ ἔγγραφα! τῷ εἶπε, σκεπτομένη ν' ἀποτίσῃ τὸ τίμημα τῆς μετὰ τοῦ κόμητος συμφωνίας της.

Ὁ γελωτοποιὸς ἀπήντησε δι' εἰρωνικοῦ κλωγμοῦ.

— Ἐχω ἀνάγκην αὐτῶν! ἐπέμενε ἡ νεανὶς· δὲν τὰ φέρεις μαζί σου;

— Αἱ! καὶ τί τὰ χρειάζεσαι αὐτὴν τὴν ὥραν; εἶπε μικτυρίζων πάντοτε.

— Μοὶ τὸ ἐρωτᾷς;

Ὁ γέλως του ἔλαβε τόνον μᾶλλον δικτικόν, ἀπαίσιον.

— Θέλεις νὰ τ' ἀποδώσῃς εἰς τὸν εὐγενῆ ἀδελφόν σου!

— Ἰουροδιόβη, εἶπεν ἀποστρέφουσα τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς εἰ φοβούμενη μὴ ἴδῃ τὴν σύγχυσίν της, εἶναι ἀληθὲς ἐπρόδωκα τὰς συμφωνίας μας, τὴν ἐκδίκησίν μας. . . . ἀλλὰ σὺ δὲν θὰ ὑποφέ-

ρης· τοῦλάχιστον θέλω ἀναπληρώσει τὰς πρὸς σέ ἐλλείψεις μου . . . ἢ προῖξ μου, τὸ μερίδιον τῆς περιουσίας μου, σοὶ τὰ διδω ὅλα . . . ἀλλ' ὑπεσχέθην . . .

Ὁ γελωτοποιὸς παρεδόθη εἰς νέαν ἐκρηξιν γέλωτος νευρικοῦ καὶ σαρκαστικοῦ.

— Ὅπως εὐαρεστεῖσαι, Ἀλεξάνδρα, γενναία μου ἀδελφή! . . . ἀλλ' ἐγὼ δὲν ὑπεσχέθην τίποτε! . . . τὰ ἔγγραφα αὐτὰ περιέχουσι τὴν ἀποκατάστασιν μου ὡς πλάσμα ἀνθρώπινον! Τὸν συμψηφισμὸν τοῦ παρελθόντος, τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ μέλλοντος! . . . Νὰ σοὶ τὰ ἀποδώσω! τὸ σκέπτεσαι! . . . Τὰ φυλάττω! ἔσσω τὸν ἐρασίν σου! ἐγὼ σώζω ἑμαυτόν.

Εἰς μάτην προσεπάθει νὰ θριαμβεύσῃ τῆς ἀντιστάσεως ταύτης, ὅτε βοηθὸς ὃν δὲν προσεκάλεσεν, ἐπελθὼν αἰωνιδίως, ὥρμησεν ἐπὶ τοῦ γελωτοποιοῦ, τὸν ἔρριψε χαμαὶ, καὶ τῷ ἀφῆρσεν ἀνεὺ κόπου τὸν πολύτιμον κύλινδρον τῶν ἐγγράφων.

Ὁ ἐπελθὼν οὗτος, τὸν ἐμάντευσεν ὁ ἀναγνώστης, ἦτον ὁ κόμης αὐτός. Ἑρμαῖον πείσματος καὶ ἀνησυχίας, περιεπλανᾶτο εἰς τὸν πύργον πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἀδελφῆς του, μεταμελοῦμενος ἤδη ὅτι ἐπέτρεψε τὴν ἀναχώρησιν τοῦ αἰχμαλώτου, πρὶν ἢ γενῇ κάτοχος τῶν τρομερῶν τίτλων δι' ὧν τὸν ἠπείλουν.

Παρὰ τὴν συνήθειάν του, ὁ Ἰουροδιόνης, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀπειλὴ ραπίσματος ἀπέσπα ἀγρίως κραυγᾶς, δὲν ἐπρόφερεν οὐδ' ἐλάχιστον παράπον· καὶ ἐνῷ ὁ μογιάρος ἤρπαζε τὰ ἔγγραφα, συνεστριμμένος σφαιροειδῶς, κατῆλθε κυλιόμενος τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος καὶ ἐξηφανίσθη ὀπίσθεν τῶν τοίχων.

— Νὰ τὸν καταδιώξωσι! νὰ τὸν περικυκλώσωσι! νὰ τὸν ἐπαναγάγωσι ζῶντα ἢ φονευμένον! . . . ἀνέκραξεν ὁ κόμης πλήρης λύπης.

Παρευθὺς λεγεὼν ὑπηρετῶν καὶ στρατιωτῶν εἰτέθη εἰς κίνησιν, ἀναζητοῦντες εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπαύλεως. Ἡ πύλη τῆς εἰσόδου εἶχε κλεισθῇ. Ἀλλ' εἶδομεν ἤδη ὅτι ταῦτα δὲν ἦσαν προσκόμματα εἰς τὸ ἀλλόκοτον αὐτὸ ὄν, τὸ μετέχον πίθκος καὶ σκιούρου. Δὲν ἐδυσκολεύθη ν' ἀναρρίκηθῇ ὑπεράνω τοῦ τοίχου καὶ νὰ δράμῃ πρὸς τὸ χωρίον, εἰς ὃ εἰσέδυσε διὰ νέας ἀναρρίχσεως. Μία τῶν πρώτων οἰκιῶν ἦτον ἡ τῆς Ἄνας, Ἰβανώνας. Ἦνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μόνον δωμάτιον ὅπου ἀπετέλει αὐτήν.

Ἐφαίνετο ὅτι ἡ γραεὶα τὸν περιέμενε ἀπὸ τῆς

ὀλεθρίας ἐκεῖνης νυκτὸς καθ' ἣν εἶχε θυσιάσει τοὺς ἐγγόνους τῆς δὲν εὗρεν οὐδ' ἐνὸς λεπτοῦ ὑπνόν· τὰ ἐξωγκωμένα καὶ ἐρυθρὰ βλέφαρά τῆς δὲν ἐκλείοντο πλέον εἰς τὴν ἀνάπαυσιν. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καθήμενὴ πλάσιον τραπέζης, ἀνεγίνωσκε τὰ μέρη ἐκεῖνα τῆς βίβλου, ἐν οἷς ὁ προφήτης ἐρεθίζει τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ ἐναντίον τῶν εἰδωολατρῶν. Οἱ καίοντες οὗτοι λόγοι ἐπροξένουν διάπυρον εὐχαρίστησιν εἰς τὰς λύπας τῆς.

Ὁ γελωτοποιὸς ἦλθε κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτήν, διότι ἤξευρεν ὅτι ἤθελεν εὑρεῖ ἐκεῖ βοηθὸν ὅστις δὲν ἤθελεν ἔλθαι εἰς συμβιβασμὸν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ του.

— Ἐπάνω! τῇ εἶπεν, ἀπαντῶν εἰς τὸ ἔταστικὸν αὐτῆς βλέμμα. Πρέπει νὰ φύγωμεν ἢ τὸ πᾶν τετέλεσται!

— Τί τρέχει λοιπόν;

— Ἡ Ἀλεξάνδρα μᾶς ἐπρόδωσεν! . . . ἀνεκάλυψε τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν κόμητα· μετὰ καταδιώκει ἤδη, εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ ἔλθῃ ἔως ἐδῶ. Γρήγορα φύγωμεν!

— Ἀλλ' αὐτὴν τὴν ὥραν; . . . Πῶς; . . .

Ποῦ νὰ ὑπάγωμεν; . . .

— Τὸ ἔλκηθρον καὶ οἱ ἵπποι οἵτινες μ' ἐπανεφέρουν ἀπὸ τὴν πόλιν εἶναι εἰς μέρος ἀσφαλές, εἰς τοῦ Πάνωβιτζ, τοῦ ξυλοκόπου . . . Οἱ ἵπποι ἀνεπαύθησαν ἀρκετὰ, θὰ τοὺς σκάσωμεν, ἐὰν ᾖναι ἀνάγκη· μέσα εἰς τὸ ἔλκηθρον ἔχομεν καὶ ὅπλα. Ὁ Πάνωβιτζ δὲν φοβεῖται τοὺς λύκους, τὸν πληρώνω καλὰ καὶ θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ. Τὰ χαράγματα θὰ ἡμεθὲς εἰς τὴν Αἰκατερινολάδην, καὶ ἀπόψε ἴσως τιμωρήσωμεν τὸν ἄρπαχά τοῦ τίτλου μου, τὸν δολοφόνον τῆς Ἐλισάβετ!

— Τῆς Ἐλισάβετ! . . . ἐπανελάθεν ἡ δυστυχὴς μῆτηρ μετὰ λυγμῶν . . . ἐλθέ!

Καὶ ἤδη αὐτὴ προηγεῖτο τοῦ Ἰουροδιόνης.

.

Ὅτ' αὖ ἐπιτραπῇ ν' ἀφήσωμεν ἐδῶ τὸν λόγον εἰς ἓνα ἱστορικὸν ὅστις εἰσῆλθεν, ὡς ἄνθρωπος εὐσυνειδήτως πληροφορημένος περὶ τῶν πραγμάτων, εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς συνωμοσίας ἧτις ἐξεβράχην τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς βικτωρίας Νικολάου τοῦ Α' καὶ εἰς ἣν ὁ κόμης Βεστουγιέβ ἐλαβε μέρος τοσοῦτον ἐπικίνδυνον δι' ἑαυτόν.

« Ἡ δίκη τῶν συνωμοτῶν, λέγει ὁ Κ. Π. Λακροῦά ἐν τῷ συγγράμματί του τῷ διαπραγματευομένῳ περὶ τῆς Ρωσσίας, διήρκεσεν ἑξ μῆνας, ἑξ μῆνας ἀγωνίας καὶ φοβικῶδους ἀνησυχίας διὰ

τὰς οἰκογενεῖας αἰτίνες ἤριθμουν τινὰς τῶν συγγενῶν των μεταξύ τῶν συνωμοτῶν. Ἐνταῦθα βλέπομεν φαινόμενον τὸν αὐτοκράτορα Νικόλαον ὑπὸ τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ χαρακτῆρα· βλέπομεν αὐτὸν ἀναλαμβάνοντα τὸ μισητὸν ἐπάγγελμα τοῦ ἀνακριτοῦ, διατάττοντα τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ προσγωγὴν τῶν ὑποδίκων, ἐξετάζοντα αὐτοὺς κατ' ἰδίαν, καὶ μεταχειριζόμενον ὅλα τὰ μικρὰ ἐκεῖνα μέσα τῶν εἰσαγγελικῶν ἀρχῶν, ἅτινα τοσοῦτον καλῶς ἀναπληροῦσι τὴν βάρανον. Ἡδυνάτο τις νὰ ἐλπίσῃ ὅτι μετὰ ἑξ μῆνας, ὁ Τσάρος, μᾶλλον πρὸς καὶ γενναῖος, ἐπιλήσιμων τῆς ἀποπείρας τῶν πολιτικῶν ἐχθρῶν του, ἤθελε δικάσει μετὰ μετριότητος καὶ δώσει τὸ παράδειγμα ἐπιδεξίου μεγαλοφυχίας. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐκδικήσεως ὡμίλει τόσον ἰσχυρῶς εἰς τὴν καρδίαν του, ὥστε ἐξέλειπον ἐξ αὐτῆς πᾶσαι αἱ ἀγαθαὶ προκίρσεις.

« Ἡ ἀπόφασις, ἐξεδόθη τὸν ἰούνιον τοῦ 1826 (ἡ συνωμοσία ἐξεβράχην τὴν 14 δεκεμβρίου 1824) καὶ ἡ γεροῦσία ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην. Ἐξ ἑκατὸν εἰκοσι καὶ ἐνὸς κατηγορουμένων, τριάκοντα ἐξ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, οἱ πλεῖστοι τῶν λοιπῶν ἄλλων εἰς δεσμὰ πρόσκιρα ἢ διὰ βίου, μετ' ἀπώλειας τῶν τίτλων τῆς εὐγενείας των, καὶ διηνεκῇ ἐξορίαν εἰς Σιβηρίαν. Τινὲς κατεδικάσθησαν νὰ ὑπηρετῶσιν ὡς στρατιῶται εἰς μεμακρυσμένας φρουράς. Πέντε ἐξ αὐτῶν ἐτέθησαν ἐκ τὸς πάσης κατηγορίας καὶ κατεδικάσθησαν εἰς τὸν διαμελισμὸν! Μεταξὺ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ὁ ἱστορικὸς ἀναφέρει καὶ τὸ τοῦ ΒΕΣΤΟΥΓΙΕΒ· εἴτα ἀκολουθεῖ.

« Ἴδου πῶς ἡ ἀπόφασις ἐμετριάσθη ὑπὸ τῆς ἐπισεικτοῦς θελήσεως τοῦ αὐτοκράτορος· οἱ πέντε ἔνοχοι καταδεδικασμένοι εἰς τὸν διαμελισμὸν ἔτυχον τῆς περιφανοῦς εὐνοίας· ὁ ἀπαγχονισθῶσιν ἀπλῶς.

Τριάκοντα καὶ εἰς κατὰδικοὶ τῆς πρώτης κατηγορίας, οἵτινες ὤφειλον νὰ καρατομηθῶσιν, ἐσχάλησαν εἰς τὰ διὰ βίου δεσμὰ, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπώλεσαν τοὺς βαθμοὺς των. Οὗτοι ὑπέστησαν καὶ τὸν πολιτικὸν θάνατον, καὶ διὰ τοῦ ἐπάκουου τῆς βαρβαρότητος, τῆς ὁποίας ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν οὐδὲ τὴν ἰδέαν ἤθελον συλλάβει, ἀπώλεσαν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομά των. Ν' ἀπώλεσῃ τις τὸ ὄνομά του! ἡ ἐντελής αὕτη κατάρχησις τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει τι τρομερόν;

« Δὲν ἐφείσθησαν οὕτε τὰς γυναῖκας. Ἡ ἐκδικησις τοῦ αὐτοκράτορος κατεδίωξε τοὺς ἐχθροὺς του μέχρι τοῦ τάφου. Ἐκπρύχθη ἐν τῇ καταδι-

καστικῇ ἀποφάσει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τοὺς φονευθέντας πλησίον τῆς Οὐστινόφκας ἐπαναστάτας, ἤθελον ἰδρῶσαι ἐπὶ τοῦ γηπέδου ἐνθα ἔκειντο τὰ ὅστα, οὐχὶ σταυροὺς ἢ ἄλλο τι σημεῖον χριστιανικῆς εὐσεβείας, ἀλλὰ ἀγχόνας φερούσας τὰ ὀνόματα αὐτῶν. . . .

Τὸ ἀνγνωστὸν αὐτὸ ἀπόσπασμα, προτρέχον τῆς διηγήσεώς μας ἔμαθεν εἰς τὸν ἀναγνώστην ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ τέλος, τὸ δίκαιον μὲν ἀλλὰ φρικτὸν, τοῦ προσώπου ὅπερ ἔλαβε τοσοῦτον δυσάρεστον μέρος ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ.

Μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς του ὁ Βεστούγιεβ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπεκφύγῃ τὰς κατ' αὐτοῦ διευθυνομένας ἐρεῖνας μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς καὶ βεβαιότητος ἐνδείξεων, αἰτίνες ἐδείκνυνον νοήμονα καταγγελίαν βασιζομένην ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς γνώσεως καὶ τῶν ἐλαχίστων αὐτοῦ πράξεων, καὶ ἐκ μέρους τῆς ὁποίας δὲν ὤφειλε νὰ περιμεινῇ οὐδένα οἶκτον.

Περικυκλωθεὶς ἐν τῇ ἐπαύλει του μετὰ τῶν συνενόχων του ὑπὸ ἀποσπάσματος αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, ἐγνώρισε καὶ αὐτὸς τὸ βάρος τῆς ἀλύσου καὶ τὰς βασιάνους τῆς αἰμοσταγοῦς μάστιγος ἧς τοσάκις κατεχράσθη.

Τὴν κεφαλὴν κεκαρμένην ὡς εἶχε κείρει τὴν τοῦ Καώβσκη, ἀπεκδυθέντα τῶν πλουσιῶν αὐτοῦ ἐνδυμάτων ἵνα φορέσῃ τὸν χονδρὸν χιτῶνα τῶν φυλακισμένων, προσέδεσαν εἰς τὴν ἄλυσον ἐνὸς τῶν συντρόφων του, καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ βχιδίξῃ πεζὸς ἐπὶ τῆς χιόνος, ἐν τῇ μέσῃ τῆς συνουσίας, πρὸς τὴν πρωτεύουσαν. Ὁφείλει νὰ βαδίζῃ, νὰ βαδίζῃ πάντοτε, καὶ ὅτε ἐξηντλημένος ὑπὸ τῆς ὁδῆς καὶ τῆς κακῆς μεταχειρίσεως ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς κεκρυσταλλωμένης ὁδοῦ, τότε ἀπεχθὴς Καλμουῦκος τὸν ἠνάγκαζε διὰ μαστιγῶσεων καὶ βραδισμῶν νὰ ἐγερθῇ. Σκληροτέρα ὁμῶς τιμωρία τὸν περιέμενε πρὶν ἢ ἀγχόνῃ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς βασιάνους του. Ἀκολουθῶν τὴν συνήθειαν τῶν καινῶν ἐγκληματιῶν ἤρξατο ἀρνούμενος τὴν ἡν ἀπέδιδον αὐτῷ μετοχὴν τῆς συνωμοσίας. Ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν τῶν τίτλων τῆς εὐγενείας, τὸ ζήτημα τοῦτο, μὴδὲν παραβαλλόμενον πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πολιτικά συμφέροντα, εἶχεν ἀναβληθῇ. Πρὸς τί, ἄλλωςτε, ν' ἀμφισβητήσῃ τις νομιμότητα τίτλων πρὸς ἄνθρωπον ὅστις ἐμελλε νὰ διαμελισθῇ ἢ τοῦλάχιστον ν' ἀπαγχονισθῇ!

Ὁδηγηθεὶς ἐνώπιον τοῦ τσάρου ἵνα ὑποστῇ μίαν τῶν σοφιστικῶν ἐκεῖνων ἀνακρίσεων περὶ ὧν ἐλάλησαμεν ἤδη, ἐπέμεναν εἰς τὰς ἀρνήσεις του, καὶ

ἐπειδὴ ὁ Νικόλαος τὸν ἐστενοχώρει μὲ ἐρωτήσεις.

— Ἀλλὰ τίς τοῖμα τέλος πάντων νὰ μὲ κατηγορήσῃ, ἀνέκραξε μετὰ προσπεποιημένης ἀγανακτικῆς.

— Δὲν χρῆζουσιν ἀποδείξεως ἐγκλήματα ὡς τὰ ἰδικά σου, ἀπήντησεν ὁ τσάρος, ἐπὶ ἀπλῇ μόνῃ ὑπονοίᾳ τιμωροῦνται. . . . Ἐν τούτοις θὰ παρὰ βῶ δι' ἐσέ τὸ κοινὸν ἔθος, θέλω σοὶ δεῖξει τοὺς κατηγόρους σου.

Ἐστῆσαν. Ἡ θύρα ἠνεώχθη ἡσύχως, καὶ ὁ Βεστουγιέβ, ἔντρομος, εἶδε προχωροῦντας, ὡς δύο δαίμονας, Ἄνναν τὴν Ἰβανώβαν καὶ τὸν Ἰουροδιόβον.

Παράφορος ὑπὸ λύσσης, ἔνοων τὸ μέγεθος τῆς ἀβύσσου. ἔλησμόνησε τὴν ἐπίφοδον παρουσίαν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἀπειλῶν εἰσέτι τὰ δύο θύματά του.

— Ἄθλιοι! . . . ἐσεῖς λοιπόν! . . .

Ἄλλ' εἰς τὴν ἀπαισίαν ἔκφρασιν τὴν ἐμφανισμένην εἰς τὰς ρυτίδας τῆς γραίας γυναικὸς, εἰς τὴν ἀσπλαγχνον εἰρωνεῖαν ἥτις διέστελλε τοὺς χαρακτῆρας τοῦ γελωτοποιοῦ . . . τοῦ ἀδελφοῦ του! κατελήφθη ὑπὸ ἑλλιγγος καὶ δὲν ἐτελείωσεν.

Ἡ Ἄννα ἐξέτεινε πρὸς αὐτὸν τὸν μακρὸν καὶ ἄσαρκον βραχίονά της, ὅμοιον μὲ τὸν τοῦ φάσματός.

— Ἐνθυμήσου τὴν Ἑλισάβετ! . . . εἶπεν.

Ἐπισθοδρόμησεν ὡς ἐκ τὸ πτώμα τοῦ θύματος τοῦ ἀνεγείρετο ἐνώπιον αὐτοῦ.

— ἔχεις τι νὰ προσθήσῃς πρὸς δικαιολόγησίν σου; ἠρώτησεν ὁ τσάρος.

Ἐκυψε τὴν κεφαλὴν, ἐκμηδενισθεὶς.

Ἡ χορηγηθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἄννης καὶ τοῦ Ἰουροδιόβου ἐκδόλουσι, ἦτον ἐξ ἐκείνων αἰτινῶν δὲν λησινοῦνται ποτὲ, εἰς τὴν Ῥωσσίαν. Ὁ γελωτοποιὸς ἀπῆλυσεν εὐκόλως δι' ἐκ τὸν τὴν δικτῆρησιν τῶν τίτλων καὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἀδελφοῦ του.

Εἰς τὴν γραῖαν προσέφερον ἀμοιβὴν χιλίων ρουβλίων, ἀλλ' ἐνόμιζεν αὕτη ὅτι ἐὰν ἐδέχετο τὰ χρήματα ταῦτα, ἐδέχετο τὸ τίμημα τοῦ αἵματος τῆς θυγατρὸς της! . . . Ἄλλωςτε δὲν εἶχεν ἀνάγκην. — ὁ θάνατος ἦτον εἰς τὸ ἄκρον τῶσων βλαβῶν ἐθεσθῇ μετ' ὀλίγον, ἀλλὰ μειδίαμα τρομερὸν ἐπλάνητο ἐπὶ τῶν χειλέων της κατὰ τὴν ὑπερτάτην αὐτῆς στιγμὴν, καὶ αἱ τελευταῖαι λέξεις τῆς ὁποίας ἐπρόφερον ἦσαν τὸ ὄνομα τῆς φιλάτης τῆς Ἑλισάβετ καὶ αἱ τῆς ἐκδικήσεως.

Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ τσάρου δὲν περιορίσθη ὥς ἐδῶ διὰ τῆς λεπτομεροῦς ἀνακρίσεώς του ἤτο μεμνημένος ὅλων τῶν περιστάσεων αἰτινῶν ἐπροξένησαν τὴν ἀποτυχίαν τῆς συνωμοσίας. Ὁ Σέργιος δὲν εἶχε λησμονηθῇ. Εἰς τὰ ὅρη ὅπου ἐκουσίως εἶχεν ἐξορισθῇ, ταχυδρόμος ἦλθε πρὸς αὐτὸν κομίζων ὄχι μόνον τὴν ἀπελευθέρωσίν του ἀλλὰ βαθμὸν καὶ περιουσίαν.

Ὁ ἀνδρεῖος νεανίας ἠρνήθη ἄνευ δισταγμοῦ, καὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἣν ἔγραψε τότε πρὸς τὴν Ἀλεξάνδραν.

« Ἀρνούμαι τὴν ἀμοιβὴν ταύτην, εἶπε, διότι δὲν εἶμαι ἄξιος αὐτῆς· δὲν ἐκινδύνευσα τὴν ζωὴν μου διὰ τὸν αὐτοκράτορα· ὁ αὐτοκράτωρ δὲν μοὶ ὀφείλει τίποτε.

« Ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰς Ῥωσσίαν ἐπάνοδόν μου, ὑπέφερα πολὺ ἐκεῖ, καὶ νόμοι ὑπεροπτικοὶ θὰ μὲ κάμωσι νὰ ὑποφέρω ἀκόμη πολὺ. . . Ὁ ἄηρ τοῦ Καυκάσου, οἱ κίνδυνοί του, αἱ περιπέτειαι καὶ ἡ ἐλευθερία του, ἰδοὺ τί μοὶ χρειάζεται, ἀφοῦ δὲν δύναμαι ν' ἀπολαύσω εἰμὴ τὸν στοχασμὸν καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐτυχίας μου. »

Μετὰ ἓνα μῆνα, ἐλάμβανε τὴν ἀπάντησιν. Ἦτο σύντομος καὶ ἀπλὴ ὡς πᾶν ὅ,τι πηγάζει ἐκ τῆς καρδίας.

« Δὲν θέλεις νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν Ῥωσσίαν, τῷ ἔλεγεν ἡ Ἀλεξάνδρα, λοιπόν, ἔρχομαι ἐγὼ εἰς τὸν Καυκάσον! »

Καὶ ἐνῶ ὁ Ἐρυσθὸς Νάνος ἐξησκήτο εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ αὐθέντου, ἡ Ἀλεξάνδρα ἐγένετο, ἄνευ λύπης διὰ τοὺς τίτλους, τὴν περιουσίαν, τὴν πολυτέλειαν, τὴν εὐζωίαν καὶ τὰς τιμὰς, ἡ σύζυγος ἀπλοῦ ὄρειου.

(Μετάφρασις ὑπὸ Ν. Γ. Οἱ.)

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ (4)

ΥΠΟ

ΧΑΡΑ ΛΑΜΠΟΥ Σ. ΚΑΡΜΙΤΣΗ

ΑΧΡΙΔΗΝΟΥ

(φωιητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς)

Ἡ δευτέρα εἶναι περίφημος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ τοῦ 1821 ἀρχιμένην ἐπανάστασιν ὡς ἐν παρόδῳ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἀνεφέραμεν. Ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰπομεν ὅτι ὑπῆρχε τότε Τουρκὸς τις πολυταρβής